Wij willen deze eerste termijn beginnen met onze dank uit te spreken aan het college en de medewerkers voor het uitgebreide beantwoorden van de technische vragen.

Dit is de laatste begroting die wij als raad in deze samenstelling behandelen. Na de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar maart gaat het er waarschijnlijk anders uitzien. We bepalen met deze begroting het beleid voor 2026, zonder dat de nieuwe raad er iets over heeft kunnen zeggen. Maar ja " The show must go on". Deze laatste begroting roept bij ons de behoefte op om ook even terug te kijken. Toen onze fractie met onervaren raadsleden werd geïnstalleerd, hadden we niet kunnen voorzien wat een roerige periode ons te wachten stond. De emoties in de bijeenkomsten met onze inwoners liepen hoog op. Het polarisatiespook was ook in Roerdalen neergestreken. Het ging er hard, soms ongenuanceerd en soms ook bedreigend aan toe. Windmolens in Montfort en op het Meinwegplateau, tijdelijke woningen in al onze kernen, de Meru Toren, het stiltecentrum aan de Paarloweg in Paarlo, de zonnevelden in het Linnerveld etc.

Het polarisatiespook heeft in onze gemeenteraad geen voet aan de grond gekregen.

We zijn ondanks dat we het niet altijd met elkaar eens waren respectvol met elkaar omgegaan. Als het nodig was, was er steun voor en naar elkaar. Het samen op zoek gaan naar een nieuwe burgemeester heeft die saamhorigheid vergroot.

Wij wensen dat ook in de nieuwe raad deze manier van samendoen blijft bestaan.

Deze begroting kent 4 belangrijke thema's

- Bestaanszekerheid
- Duurzaamheid
- Wonen
- Veiligheid

Naast voldoende voorspelbaar inkomen, toegang tot voorzieningen, zog en onderwijs, maken ook duurzaamheid, wonen en veiligheid onderdeel uit van bestaanszekerheid.

Bestaanszekerheid
Het college geeft in zijn beantwoording op onze technische vragen aan, dat bestaanszekerheid er niet voor alle inwoners is. Deze conclusie komt hard aan. We hadden dat al van verschillende kanten gehoord, maar zo zwart op wit zien staan dat het ook klopt vraagt naar onze mening meer dan inzetten op bewustwording en het toegankelijk maken van regelingen.

Roerdalen heeft Samendoen hoog in het vaandel staan, maar dat moet dan ook voor iedereen mogelijk zijn. Wie in armoede leeft en niet zelfredzaam is, kan niet meedoen. Je raakt in een sociaal isolement.

Het helpt niet om te wijzen op een gemeentelijke website, waar alle regelingen terug te vinden zijn. Het helpt ook niet om te zeggen dat mensen er zelf ook iets voor moeten doen. Je kunt het niet. Het helpt ook niet als de gemeenteraad niet bereid is om extra geld in te zetten om je te compenseren voor je hoge energiekosten, die je niet van de Rijksoverheid hebt teruggekregen. De inzet van een ervaringsdeskundige of coach, die op de hoogte is van alle regelingen en die ontzorgt, zeker als er

ook kinderen bij betrokken zijn, is volgens ons de oplossing om inhoud te geven aan de 1-loket-gedachte.

Bestaanszekerheid geldt ook voor stichtingen en verenigingen die voor hun bestaan afhankelijk zijn van de gemeente.

In 2014 heeft de raad een Nota Ontwikkeling Maatschappelijke Dienstverlening vastgesteld. Een BMV2 voor alle maatschappelijke activiteiten was de koers.

Nu gaan we in december 2025 een Richtinggevende Beleidsnota Maatschappelijk Accommodatie-beleid vaststellen. Wie zit hierop te wachten? Alle betrokkenen willen duidelijkheid. Dat geldt zeker ook voor de gemeenteraad.

Duurzaamheid
Er is aandacht voor isolatie van woningen en het inzetten van energiecoaches. Netverzwaring is er op een aantal locaties. Er is te weinig aandacht voor, maar ook besluitvorming over, alternatieven voor fossiele brandstof, zoals groene waterstof, buurt - en thuisbatterijen. Laten we hier in 2026 meer werk van maken.

Ondertussen stijgen de energieprijzen en de energiebelastingen en krijgen steeds meer mensen, ook hier in Roerdalen, te maken met energierekeningen die ze niet meer kunnen betalen.

Gaan we in 2026 als gemeente extra geld en aandacht inzetten om energiearmoede te voorkomen?

Het college heeft aangegeven dat onze gemeente geen natuuropgave heeft en ook zelf geen natuur ontwikkelt. Wel zetten we landbouwgrond in om natuurontwikkeling door de Provincie mogelijk te maken. De Provincie heeft een natuuropgave van 163 ha. Het Flinke Ven is, voor wat betreft de gemeente, afgerond.

Hoe is dat met de 38 ha in de Bovenloop van de Vlootbeek, 5 ha op de Etsberg,3 ha in het Hoosden en 10 ha in het Roerdal?

Wonen
Het doel is om de komende jaren 125 woningen per jaar te bouwen. De verwachting is dat er in 2025 en volgende jaren 138 sociale huurwoningen worden gebouwd. Hiervoor zijn de woningbouwcorporaties aan zet. Verder wordt de bouw van woningen overgelaten aan projectontwikkelaars. Zij bouwen in het duurdere segment, huizen die door mensen van buiten onze gemeente worden gekocht. Dit zijn woningen die voor onze jongeren, starters, alleenstaanden en ouderen niet te betalen zijn. Willen we onze jongeren hier houden, dan zal dat moeten veranderen. Kleiner bouwen, meerdere woonlagen etc. We moeten als gemeente zelf de regie op onze woningbouw nemen.

Veiligheid
Hier wordt duidelijk aangegeven wat er het komend jaar moet gebeuren. De algemene politieverordening (APV) moet worden aangepast. Er moet ook in Roerdalen, evenals in andere gemeenten een veiligheidsplan komen. Een weerbaarheidscoördinator gaat en de gemeente en de inwoners leren om beter in te kunnen spelen op rampen, zoals overstromingen en langdurige stroomuitval.

Op onze vraag om extra veiligheidsmaatregelen voor vrouwen en meisjes, op die vraag hebben we niet echt antwoord gekregen. Dat betreuren wij, want het is een zeer actueel onderwerp en vraagt om actie.

Communicatie blijft wat ons betreft een punt van aandacht. De informatievoorziening over specifieke onderwerpen mag wel vaker onder de aandacht worden gebracht. Communicatie met betrekking tot onze dienstverlening, zeker vanuit de MER, over alles wat met bouwen te maken heeft, is voor veel inwoners een bron van irritatie. Dit moet worden aangepakt.

Tot zover deze eerste termijn.

PvdA-GroenLinks